NORAKSTS

**ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA**
**SPRIEDUMS**
**Latvijas tautas vārdā**

Lieta Nr.A42915709
AA43-2632-12/9

Rīgā, 2012.gada 25.septembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja S.Liniņa,
tiesneši I.Amona un V.Poķis,

piedaloties pieteicējai *Z.P.*, pieteicējas pārstāvei zvērinātai advokātei Radai Matjušinai un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās Finanšu ministrijas pārstāvjiem *I.P.* un *A.T.*, Latvijas Zvērinātu revidentu asociācijas pārstāvim zvērinātam advokātam Jānim Pūcem,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *Z.P.* pieteikumu par Finanšu ministrijas 2009.gada 13.augusta lēmuma Nr.213 atcelšanu un labvēlīga administratīvā akta izdošanu, sakarā ar *Z.P.* apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 17.septembra spriedumu.

## Aprakstošā daļa

[1] 2008.gada 29.novembrī pieteicēja *Z.P.* kārtoja zvērināta revidenta kvalifikācijas eksāmenu *„/Nosaukums/”*. Eksāmens sākotnēji tika novērtēts ar 59,5 punktiem, bet pēc sūdzības izskatīšanas ar 68. Eksāmens netika ieskaitīts, jo, lai iegūtu pozitīvu vērtējumu, bija jāiegūst vismaz 70 punktus.

Izskatījusi pieteicējas apstrīdēšanas iesniegumu par eksāmena vērtējumu, Finanšu ministrija konstatēja procesuālus pārkāpumus eksāmena norisē (eksāmena komisija nav sniegusi paskaidrojumu par viena uzdevuma rezultātu, vairākos uzdevumos nav konstatēts, kuri jautājumi atbildēti nepareizi un kā veidojas piešķirto punktu skaits; eksāmena

rezultāti netika pienācīgi nosūtīti; netika norādīts, kur jānoliek darbi; pienācīgi nav parakstīti divu komisijas locekļu apliecinājumi par objektivitāti) un ar 2009.gada 13.augusta lēmumu Nr.213 (turpmāk – Lēmums) atcēla eksāmena rezultātu, un atļāva pieteicējai bez maksas vēlreiz kārtot eksāmenu.

[2] Vēloties, lai tiktu atzīts, ka viņa eksāmenu nokārtojusi, pieteicēja iesniedza Administratīvajā rajona tiesā pieteikumu par Finanšu ministrijas lēmuma atcelšanu un labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Pieteicēja uzskata, ka Finanšu ministrijai kā augstākai institūcijai vajadzēja izveidot komisiju pieteicējas darba izvērtēšanai. Tiesai ir jāpārbauda, vai eksāmena vērtējums ir pareizs.

[3] Finanšu ministrija (turpmāk arī – atbildētāja) paskaidrojumā pieteikumu neatzīst un norāda, ka Lēmums ir tiesisks un pamatots. Lēmums tika pieņemts atbilstoši Administratīvā procesa likuma 81.panta otrās daļas 2.punktam, jo konstatēti procesuāli pārkāpumi attiecībā uz eksāmena norisi. Zvērināta revidenta sertifikāts apliecina fiziskās personas kompetenci veikt zvērināta revidenta profesionālo darbību, tāpēc lēmums atļaut pieteicējai bez maksas vēlreiz kārtot eksāmenu *„/Nosaukums/”* attiecīgajā situācijā bija atbilstošākais, lai pārliecinātos par pieteicējas zināšanu atbilstību attiecīgā amata kvalifikācijas prasībām.

[4] Administratīvā rajona tiesa ar 2010.gada 17.septembra spriedumu noraidīja pieteikumu, pamatojot to ar tālāk minētajiem argumentiem.

[4.1] Iestādes rīcības brīvības gadījumā augstākas iestādes vērtējumam pakļautas tikai šīs rīcības brīvības robežas. Atbilstoši likuma „Par zvērinātiem revidentiem” 12.panta pirmajai un otrajai daļai Latvijas Zvērinātu revidentu asociācijas kompetencē ir kvalifikācijas eksāmenu organizēšana un pārbaudes komisijas izveide. Savukārt Finanšu ministrijai ir tiesības apstiprināt eksāmenu nolikumu. Pretendenta zināšanu atbilstības konstatējums ir Latvijas Zvērinātu revidentu asociācijas rīcības brīvības sfērā ietilpstošs jautājums.

[4.2] Kontrole pēc būtības nav iespējama, ja iestādes dotais novērtējums attiecas uz konkrētu, otrreiz neatkārtojamu situāciju. Tad pastāv novērtējuma brīvība, kuru tiesa nevar pēc būtības pārbaudīt. Pareiza ir kārtība, ka eksāmenu rezultātus sākotnēji vērtē Latvijas Zvērinātu revidentu asociācijas izveidota eksaminācijas komisija un tās rezultātus var apelācijas kārtībā apstrīdēt Latvijas Zvērinātu revidentu asociācijā, proti, gan sākotnējo, gan kontroles vērtējumu veic attiecīgās nozares profesionāļi.

[4.3] Finanšu ministrija pamatoti nevērtēja iebildumus, kas attiecās uz eksāmena uzdevumu novērtējumu, pēc būtības. Augstākas iestādes un tiesas kompetencē ir pārbaudīt, vai eksāmena organizēšanas procesā ievērots procesuālais taisnīgums, patvaļas aizliegums, tiesiskā vienlīdzība.

[4.4] Finanšu ministrijas konstatētie procesuālie pārkāpumi varēja ietekmēt eksāmena rezultātu. Tādējādi pareizs ir lēmums atcelt eksāmena rezultātu un atļaut pieteicējai vēlreiz bez maksas kārtot eksāmenu. Augstākai iestādei nebūtu pamata izvērtēt eksāmena rezultātus pēc būtības arī tad, ja nekonstatētu būtiskus procesuālus pārkāpumus. Pieteicēja jebkurā gadījumā nesasniegtu cerēto – eksāmenu rezultātu pārvērtēšanu pēc būtības.

[4.5] Latvijas Zvērinātu revidentu asociācijas izveidotā komisija atbilst likuma prasībām.

Pieteicējas argumenti, ka zvērināti revidenti nav ieinteresēti konkurencē, kā rezultātā pieteicējas darbs nav ticis objektīvi novērtēts, nav apstiprināti ar pierādījumiem.

[4.6] Veids, kādā augstāka iestāde novērš zemākas iestādes pieļautās kļūdas, ir atkarīgs no padotības formas. Konkrētajā gadījumā, ņemot vērā, ka Latvijas Zvērinātu revidentu asociācija ir Finanšu ministrijas pārraudzībā un tādējādi ministrija nav tiesīga vērtēt asociācijas izdarītos lietderības apsvērumus pēc būtības, ministrija pamatoti atzina, ka eksāmens rīkojams atkārtoti. Tikai šādā veidā ir iespējams novērst pieļautos pārkāpumus.

[5] Par spriedumu pieteicēja iesniedza apelācijas sūdzību, kurā norāda turpmāk minēto.

[5.1] Tiesa nav ņēmusi vērā, ka eksaminācijas komisijas sastāvā bija tikai zvērināti revidenti.

Tiesa nav pamatojusi ar pierādījumiem savu atzinumu, ka nav pārkāpta likuma „Par zvērinātiem revidentiem" 12.panta trešā daļa.

[5.2] Komisija sastādīja eksāmena *„/Nosaukums/"* uzdevumus, organizēja eksāmenu, veica eksāmenu vērtēšanu. Šī pati komisija pārvērtēja pieteicējas eksāmenu darbu, paaugstinot vērtējumu un atzīstot pati savu vērtēšanas kļūdu 8,5 punktu apmērā. Tātad eksāmenu pārvērtēja tie paši zvērinātie revidenti, kas organizēja eksāmenu, tāpēc pārvērtēšana nav bijusi objektīva.

[5.3] Eksāmeni, kurus pieņem brīvo profesiju veidotās komisijas, kuru locekļi strādā šajās profesijās, neatbilst labas pārvaldības un procesuālā taisnīguma principam, jo komisijas locekļi eksaminē savus potenciālos konkurentus. Tādējādi notiek objektivitātes un institucionalizētais interešu konflikts.

Pieteicēja atsaukusies uz Eiropas Parlamenta un Padomes 2006.gada 17.maija direktīvu 2006/43/EK, ar ko paredz gada pārskatu un konsolidēto pārskatu obligātās revīzijas, groza Padomes direktīvu 78/660/EEK un Padomes direktīvu 83/349/EEK un atceļ Padomes direktīvu 84/253/EEK (turpmāk – Direktīva), un norādījusi, ka Direktīva ļauj kompetentām iestādēm, kas Latvijā ir Latvijas Zvērinātu revidentu asociācija, tikai veikt obligāto revidentu un revīzijas uzņēmumu reglamentēšanu un/vai pārraudzību. To kompetencē neietilpst attiecīgo eksāmenu organizēšana

potenciālajiem zvērinātajiem revidentiem. Tādējādi likuma „Par zvērinātiem revidentiem" 12.pants neatbilst Direktīvai, jo paredz, ka eksāmenu rīko nevis valsts, bet gan kompetenta iestāde.

[5.4] Tiesas viedoklis, ka eksāmena rezultāti nav pārvērtējami, nav motivēts.

[5.5] Tiesa nepareizi novērtējusi procesuālo pārkāpumu smagumu un to ietekmi uz administratīvā akta tiesiskumu, tos pārvērtējot, bet neņemot vērā citus būtiskos procesuālos pārkāpumus un to ietekmi uz eksāmena vērtējumu, piemēram, uzdevumu nosacījumos ir kļūdas, kas apgrūtina to risināšanu, komisija, saskaitot vērtējuma punktus, ir matemātiski kļūdījusies un savās atbildēs būtiski mainījusi uzdevuma 2.2. nosacījumus utt.

[5.6] Ja pieteicējas eksāmens netiek pārvērtēts, tad pieteicēja tiek nostādīta nevienlīdzīgā situācijā ar pārējiem eksāmena dalībniekiem, jo tās personas, kuras jau ir nokārtojušas eksāmenu, vēlreiz to nekārtos, kaut arī eksāmena norisē tika pieļauti procesuālie pārkāpumi.

[6] Paskaidrojumos par apelācijas sūdzību atbildētāja norāda, ka spriedumu uzskata par tiesisku un pamatotu, savukārt apelācijas sūdzību par nepamatotu un noraidāmu.

[7] Ar Administratīvās apgabaltiesas 2011.gada 5.decembra spriedumu pieteikums noraidīts.

[8] Ar Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta (turpmāk – Senāts) 2012.gada 2.marta spriedumu atcelts Administratīvās apgabaltiesas 2011.gada 5.decembra spriedums un lieta nosūtīta Administratīvajai apgabaltiesai jaunai izskatīšanai.

Senāta spriedumā norādīti turpmāk minētie argumenti.

[8.1] Latvijas Zvērināto revidentu asociācijai varēja deleģēt potenciālo zvērināto revidentu kandidātu pārbaudījuma organizēšanu un izvērtēšanu.

No direktīvas neizriet, ka eksāmens būtu jāorganizē tiešās pārvaldes iestādei. Atbilstoši likuma „Par zvērinātiem revidentiem" 37.pantam, veicot eksāmena organizēšanu, Latvijas Zvērinātu revidentu asociācija atrodas Finanšu ministrijas pārraudzībā. Administratīvā procesa likuma 1.panta pirmās daļas izpratnē tā uzskatāma par iestādi. Līdz ar to uzskatāms, ka eksāmenu ir organizējusi valsts.

[8.2] No likuma „Par zvērinātiem revidentiem" neizriet prasība, ka katrā eksaminācijas komisijā noteikti jābūt arī augstskolu pārstāvjiem un citiem ekspertiem.

[8.3] Eksāmena rezultāti nav pārvērtējami tiesā. Tāpat eksāmena rezultātus nevajadzēja pārvērtēt arī Finanšu ministrijai.

[8.4] Zemāko instanču tiesas šajā lietā nepareizi secinājušas, ka pareizs ir Finanšu ministrijas Lēmums procesuālo pārkāpumu dēļ atcelt eksāmena rezultātu un ļaut pieteicējai bez maksas vēlreiz kārtot eksāmenu.

[8.4.1] Nav vērtēts, kādā veidā apstāklis, ka apliecinājumu par objektivitāti komisijas locekle parakstījusi vēlāk, bet citas locekles apliecinājums nav datēts, varēja ietekmēt eksāmena rezultātu. Senāta ieskatā, šāds apstāklis pats par sevi, nekonstatējot apstākļus, kuru dēļ pēc būtības būtu apšaubāma komisijas locekļu objektivitāte, nevar būt pamats, lai atzītu eksāmenu par nenotikušu.

[8.4.2] Finanšu ministrija bija konstatējusi, ka atkārtotajā atzinumā par pieteicējas eksāmena darbu eksāmenu komisija nebija sniegusi paskaidrojumu par viena uzdevuma rezultātu, bet vairākos uzdevumos nav konstatēts, kuri jautājumi atbildēti nepareizi un kā veidojas piešķirto punktu skaits. Senāta ieskatā, tas var liecināt, ka eksāmens arī atkārtotā vērtējumā varēja būt novērtēts nepilnīgi. Tāpat jāņem vērā, ka, iespējams, eksāmenu atkārtoti vērtēja tā pati komisija, kas pieteicējas darbu bija novērtējusi arī sākotnēji. Tādēļ tiesai jāpārbauda, vai komisijas locekļi, atkārtoti vērtējot darbu (ja darbu atkārtoti vērtēja tie paši komisijas locekļi), ievēroja objektivitātes principu.

[8.5] Ņemot vērā iepriekš minētos apstākļus, kā arī to, ka eksāmena atkārtota kārtošana prasa laika un darba ieguldījumu, pamatota ir pieteicējas prasība vēlreiz vērtēt viņas jau uzrakstīto darbu, nevis tikai dot iespēju bez maksas kārtot eksāmenu vēlreiz. Senāta ieskatā, taisnīgākais risinājums šādā situācijā ir prasīt no Zvērinātu revidentu asociācijas atkārtotu – objektīvu un pamatotu pieteicējas darba izvērtējumu un pēc tāda saņemšanas attiecīgi lemt par pieteikuma apmierināšanu, noraidīšanu vai tiesvedības izbeigšanu sakarā ar strīda atrisinājumu.

[9] Ar Administratīvās apgabaltiesas 2012.gada 4.aprīļa lēmumu (*sk. 2012.gada 4.aprīļa tiesas sēdes protokolu*) Latvijas Zvērinātu revidentu asociācija (turpmāk – Asociācija) pieaicināta lietā atbildētājas Latvijas Republikas pusē.

[10] Asociācija paskaidrojumos par apelācijas sūdzību to neatzīst un lūdz noraidīt, pamatojoties uz turpmāk minēto.

[10.1] Lēmums ir pieteicējai labvēlīgs administratīvais akts, kura atcelšanai nav konstatējams neviens no Administratīvā procesa likuma 85.panta noteiktajiem iemesliem. Līdz ar to pieteikums ir nepamatots.

[10.2] Pieteicēja, izmantojot Lēmumā piešķirtās tiesības, 2009.gadā atkārtoti rakstot eksāmenu, no 100 iespējamiem punktiem saņēma vien 39. Pieteicēja 2009.gada eksāmenu rezultātus nav pārsūdzējusi.

[10.3] Pieteicējas darbs jau tika atkārtoti vērtēts. Un nav pamatots pieteicējas arguments, ka eksāmenu komisija ir bijusi personiski ieinteresēta. Eksāmenu komisijai pirmās vērtēšanas brīdī nebija zināms, kurš ir konkrētā eksāmena darba autors – darbi bija parakstīti ar

pretendentu izvēlētām parolēm, un autoru vārdus eksāmena komisija uzzināja tikai pēc novērtēšanas.

[10.4] Pieteicējas eksāmena atkārtota vērtēšana būtu nepamatotu privilēģiju piešķiršana pieteicējai attiecībā pret citiem kandidātiem, kuri 2008.gada 29.novembrī nenokārtoja eksāmenu.

[11] Ar Administratīvās apgabaltiesas 2012.gada 7.maija lēmumu (*sk. 2012.gada 7.maija tiesas sēdes protokolu*) Asociācijai uzdots atkārtoti vērtēt pieteicējas eksāmena darba atbildes uz eksāmena uzdevumiem Nr.1, 2.1. un 3.2.

[12] Pieteicēja paskaidrojumos Administratīvajai apgabaltiesai norāda tālāk minēto.

[12.1] Pieteicēja atbilstoši Administratīvā procesa likumam prasa vēl labvēlīgāka administratīvā akta izdošanu.

[12.2] Nepatiess ir Asociācijas apgalvojums, ka pieteicēja ir izmantojusi ar Lēmumu piešķirtās tiesības atkārtoti kārtot eksāmenu bez maksas. Pieteicēja 2009.gada 5.decembrī kārtoja eksāmenu *„/Nosaukums/”* kārtējās sesijas ietvaros kopā ar citiem pretendentiem par maksu. To apliecina Asociācijas 2009.gada 16.novembrī izrakstītais rēķins, kuru pieteicēja apmaksāja 2009.gada 30.novembrī.

[12.3] Apkopojot no jauna pārvērtēto uzdevumu novērtējumus un jau esošo pārējo uzdevumu vērtējumu, secināms, ka kopējais eksāmenā iegūto punktu skaits ir 70,5 punkti, līdz ar to eksāmens ir nokārtots.

To, ka pieteicējas eksāmena darbs sākotnēji netika pareizi novērtēts, vēlreiz apstiprina eksperta */augstākās izglītības iestāde/ /amats/*, ekonomikas doktora *K.K.* atzinums.

[13] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāve apelācijas sūdzību uzturēja, lūdzot atzīt, ka pieteicēja eksāmenu ir nokārtojusi, kā arī lūdza izvērtēt Finanšu ministrijas rīcības tiesiskumu, izdodot Lēmumu. Pieteicējas pārstāve norādīja, ka Finanšu ministrija nepamatoti neuzdeva Asociācijai vēlreiz vērtēt pieteicējas eksāmena darbu citai komisijai.

Atbildētājas Asociācijas pārstāvis apelācijas sūdzību neatzina un lūdza pieteikumu noraidīt, paskaidrojot, ka gadījumā, ja paliek spēkā Lēmums par iepriekšējā eksāmena rezultāta atcelšanu, tad nav spēkā esoša eksāmena vērtējuma par pārējiem eksāmena darba jautājumiem, jo tiesa uzdeva pārvērtēt tikai trīs uzdevumus. Ja eksāmena rezultāts 68 punkti tiek atcelts, tad spēkā ir sākotnējais rezultāts 59,5 punkti. Tā kā pēc pēdējā pārvērtējuma klāt nāk vēl 4,5 punkti, tad joprojām vērtējums ir mazāks par 70 punktiem, tādēļ pieteicēja eksāmenu joprojām nav nokārtojusi.

Atbildētājas Finanšu ministrijas pārstāvis apelācijas sūdzību neatzina un lūdza pieteikumu noraidīt, paskaidrojot, ka pieteicēja vērsās ministrijā ar lūgumu izvērtēt eksāmena rezultātus. Ministrija atteicās pārvērtēt eksāmena rezultātus, un to par pareizu atzina arī Senāts.

## Motīvu daļa

[14] Noklausījusies administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus un izvērtējusi lietas materiālus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība ir daļēji pamatota un pieteikums ir apmierināms.

[15] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 350.panta pirmo daļu tiesību normu interpretācija (tulkojums), kas izteikta kasācijas instances tiesas spriedumā, ir obligāta tiesai, kura šo lietu izskata no jauna.

Ievērojot minēto un pārbaudot pirmās instances tiesas sprieduma pamatojumu par Asociācijas tiesībām organizēt un izvērtēt zvērināto revidentu kandidātu pārbaudījumus, par eksaminācijas komisijas sastāva atbilstību likumam un par to, kam ir tiesības pārvērtēt eksāmena rezultātus (*sk. šā sprieduma [4.1] – [4.3], [4.5] punkti*), Administratīvā apgabaltiesa atzīst tiesas sprieduma pamatojumu šajā daļā par pareizu un pilnībā pietiekamu, tāpēc saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturto daļu pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai šajā daļā un to neatkārto.

[16] Ar Lēmumu Finanšu ministrija atcēla eksāmena rezultātu, kas pieteicējai tika paziņots ar Asociācijas Eksaminācijas komitejas 2009.gada 12.marta vēstuli Nr.13 (eksāmenā iegūtais punktu skaits 68).

Izvērtējot Lēmuma pamatojumu, secināms, ka Finanšu ministrija nav pārvērtējusi pieteicējas eksāmena darbu pēc būtības.

Ievērojot Senāta atziņas un pievienojoties pirmās instances tiesas motivācijai, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka Finanšu ministrija pamatoti nevērtēja pieteicējas eksāmena darbu pēc būtības.

No Lēmuma izriet, ka eksāmena rezultāti atcelti procesuālu pārkāpumu dēļ, kurus Finanšu ministrija konstatējusi, pārbaudot pieteicējas 2009.gada 12.februāra sūdzību Asociācijas Eksaminācijas komitejas priekšsēdētājai (*lietas I sējuma 18.-29.lapa*), 2009.gada 19.aprīļa apstrīdēšanas iesniegumu Finanšu ministrijai (*lietas I sējuma 14.-16.lapa*) un eksāmena komisijas 2009.gada 12.marta protokolu, kas sastādīts, izskatot pieteicējas 2009.gada 12.februāra sūdzību (turpmāk arī – Protokols) (*lietas I sējuma 31.-36.lapa*), Asociācijas 2009.gada 19.maija paskaidrojumu (*lietas I sējuma 52.lapa*).

Tādējādi Administratīvai apgabaltiesai jāpārbauda, vai Finanšu ministrijas konstatētie procesuālie pārkāpumi varēja ietekmēt eksāmena rezultātu.

[17] Lēmumā konstatēts, ka eksāmena komisija nav sniegusi detalizētu paskaidrojumu par 2.5.uzdevuma rezultātu pārvērtēšanu.

Protokolā ir norādīts, ka, atkārtoti izskatot pretendentes atbildi uzdevumam Nr.2.5., komisija pieņēma lēmumu novērtēt uzdevumu ar 10 punktiem, taču tam nav dots pamatojums.

No Protokolam pievienotās novērtējuma apkopojuma tabulas redzams, ka sākotnēji pieteicējai par atbildi uzdevumam Nr.2.5. tika piešķirti 8 punkti. Tādējādi pārvērtēšanas rezultātā pieteicējai tika piešķirts maksimāli iespējamais punktu skaits. Tātad pieteicējas novērtējums tika paaugstināts. Līdz ar to pamatojuma nenorādīšana šāda pieteicējai labvēlīga lēmuma pieņemšanā apgabaltiesas ieskatā konkrētajā gadījumā neietekmēja eksāmena rezultātu.

[18] Lēmumā konstatēts, ka pretēji Asociācijas 2006.gada 18.decembra kopsapulcē apstiprinātajam Zvērinātu revidentu kvalifikācijas eksāmena nolikuma (turpmāk – Nolikums) 5.2.punktam eksāmena komisija pieteicējas darbā nav norādījusi, kuri 2.1., 2.4. un 3.11. uzdevumu jautājumi atbildēti nepareizi un kā veidojas piešķirto punktu skaits.

Saskaņā ar Nolikuma 5.2.apakšpunktu pie katra eksāmena jautājuma un uzdevuma ir uzrādīts par pareizu atbildi iegūstamais punktu skaits.

No lietas materiāliem pievienotajiem eksāmenu komisijas sagatavotajiem uzdevumiem, jautājumiem un atbildēm redzams, ka maksimālais iegūstamais punktu skaits par uzdevumu Nr.2.1. ir 8 punkti, uzdevumā jāatbild uz 4 jautājumiem (*lietas I sējuma 108.lapa*); maksimālais iegūstamais punktu skaits par uzdevumu Nr.2.4. ir 8 punkti, ko veido par atsevišķiem aprēķinātajiem lielumiem piešķiramie punkti (*lietas I sējuma 112.-113.lapa*); maksimālais iegūstamais punktu skaits par uzdevumu Nr.3.11. ir 2 punkti, uzdevumā jāatbild uz 2 jautājumiem (*lietas I sējuma 122.lapa*).

Protokolā, atbildot uz pieteicējas iebildumiem, eksāmenu komisija norādījusi, ka uzdevumā Nr.2.1. punktu skaits par katru no 4 jautājumiem tiek piešķirts atbilstoši to sarežģītības pakāpei. Komisija atzinusi, ka atbildes uz pirmajiem diviem jautājumiem ir pareizas, par ko tika arī piešķirti 2 punkti (1 punkts par pareizu atbildi uz katru no diviem pirmajiem jautājumiem), par atbildi uz 3.jautājumu piešķirti 0 punkti, par atbildi uz 4.jautājumu piešķirti 2 punkti.

Tādējādi nav pamatots Finanšu ministrijas secinājums, ka eksāmenu komisija nav norādījusi, kuri uzdevuma Nr.2.1. jautājumi atbildēti nepareizi un kā veidojas piešķirto punktu skaits.

No pieteicējas sūdzības Asociācijai un Protokola redzams, ka pieteicēja nav apstrīdējusi par uzdevuma Nr.2.4. atbildi saņemto punktu skaitu, tādēļ Finanšu ministrijas konstatētajam procesuālajam pārkāpumam pēc būtības nav ietekmes uz pieteicējas eksāmena novērtējumu.

No Protokola redzams, ka eksāmena komisija, pārvērtējot pieteicējas atbildi uz uzdevumu Nr.3.11., pieteicējai sākotnēji piešķirto 1,5 punktu vietā piešķīrusi par šo uzdevumu maksimāli iespējamo punktu skaitu – 2 punktus. Tādējādi apgabaltiesas ieskatā apstāklis, ka pieteicējas eksāmena

darbā nebija norādīts saņemtais punktu skaits par katru no diviem jautājumiem, nav nekādas ietekmes uz pieteicējas eksāmena rezultātu.

[19] Lēmumā konstatēts, ka saskaņā ar Nolikuma 7.3.punktu Asociācijas sekretariāts paziņojumu par eksāmena rezultātiem nosūta 10 dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas, ierakstītā sūtījumā, taču 2009.gada 13.janvāra vēstule Nr.8 pieteicējai netika nosūtīta kā ierakstīts pasta sūtījums.

Pieteicēja pieteikumā tiesā norādījusi, ka Asociācijas Eksaminācijas komitejas 2009.gada 12.marta vēstuli Nr.13 saņēmusi pa pastu ierakstītā sūtījumā.

Tādējādi eksāmena gala rezultāts (68 punkti) pieteicējai tika paziņots Nolikumā paredzētajā kārtībā, savukārt Finanšu ministrijas konstatētais pārkāpums, nenosūtot sākotnējos eksāmena rezultātus (59,5 punkti) ierakstītā vēstulē, apgabaltiesas ieskatā nav ietekmējis pašus eksāmena rezultātus.

[20] Pieteicēja sūdzībā Finanšu ministrijai norādījusi, ka, beidzoties eksāmenam, netika norādīts, kur jānoliek darbi. Pieteicējai darbu no rokām esot izņēmusi zvērināta revidente *B.N.*, kura nav eksaminācijas komisijas locekle, taču par minēto Asociācija skaidrojumu Finanšu ministrijai nav sniegusi.

No pieteicējas apstrīdēšanas iesnieguma Finanšu ministrijai izriet, ka pieteicēja eksāmena komisijas priekšsēdētāju *N.Z.* noturējusi par *B.N.* Pieteicēja šo pārpratumu skaidro ar to, ka pirms eksāmena ar komisijas locekļiem nav iepazīstināta. Līdz ar to pieteicējas arguments, ka viņas eksāmena darbs nonāca eksāmena komisijai nepiederošas personas rokās, ir nepamatots.

Saskaņā ar Nolikuma 6.12.apakšpunktu eksaminējamais, beidzot eksāmenu, savu darbu noliek komisijas locekļu norādītajā vietā. Ja arī šis noteikums konkrētajā gadījumā, iespējams, netika izpildīts, apgabaltiesa uzskata, ka tas nevarēja ietekmēt pieteicējas eksāmena rezultātu, jo, pirmkārt, pieteicēja eksāmena komisijas priekšsēdētājai *N.Z.*, acīmredzot, nebija iepriekš pazīstama, otrkārt, uz eksāmena darba nav norādīts darba autors. Līdz ar to apgabaltiesai nerodas šaubas, ka Nolikuma 6.12.apakšpunkta neievērošanas dēļ tika ietekmēts pieteicējas eksāmena novērtējums.

[21] Lēmumā konstatēts, ka eksāmena komisijas locekle *M.L.* apliecinājumu, ka viņa nav ieinteresēta eksāmenu rezultātos un apņemas būt objektīva eksāmena vērtēšanā, parakstījusi 2008.gada 10.decembrī, lai gan eksāmens notika 2008.gada 29.novembrī. Eksāmena komisijas locekles *N.Z.* apliecinājums nav datēts, tādēļ nav iespējams pārliecināties, ka tas parakstīts pirms eksāmena. Uz citiem apstākļiem, kuru dēļ varētu

apšaubīt minēto komisijas locekļu objektivitāti, Finanšu ministrija nav atsaukusies.

Ievērojot Senāta viedokli un arī Administratīvās apgabaltiesas ieskatā, šāds apstāklis pats par sevi, nekonstatējot apstākļus, kuru dēļ pēc būtības būtu apšaubāma minēto komisijas locekļu objektivitāte, nevar ietekmēt eksāmena rezultātu novērtējumu.

[22] Apkopjot visu iepriekš konstatēto un secināto, Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ka Finanšu ministrija Lēmumā nav norādījusi tādu pamatojumu, kas dod tiesības atcelt pieteicējas eksāmena rezultātu, jo procesuālie pārkāpumi, kas nav būtiski, tātad neietekmē administratīvā akta gala rezultātu, neizsauc paša administratīvā akta prettiesiskumu.

Konstatētie procesuālie pārkāpumi uzskatāmi par formāliem, kurus Finanšu ministrijai kā uzraugošai institūcijai ir jāprasa novērst turpmākajā eksāmena komisijas darbā, taču tie nevar ietekmēt eksāmena rezultātu novērtējumu.

Tādējādi Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka Lēmums nav pamatots un ir atceļams.

[23] Pieteicēja apelācijas sūdzībā norāda uz eksāmenu komisijas objektivitātes trūkumu, jo tas pats komisijas sastāvs, kas sastādīja eksāmena uzdevumus, organizēja eksāmenu, vērtēja eksāmena darbu, veica arī pieteicējas eksāmena darba pārvērtēšanu.

Pārbaudot minēto argumentu, Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka eksāmenā piedalījās un pieteicējas darbu sākotnēji vērtēja 2008.gada 29.maija Asociācijas valdes sēdē apstiprinātās *„/Nosaukums/”* eksāmena komisijas locekļi *N.Z.* (komisijas priekšsēdētāja), *V.U.* (komisijas priekšsēdētājas vietniece), *J.M.* (sekretāre) un *M.L.*

Pieteicēja, izmantojot Nolikuma 7.7.punktā noteiktās tiesības, par 2009.gada 13.janvārī paziņotajiem eksāmena rezultātiem (59,5 punkti) (*lietas II sējuma 25.lapa*) iesniedza sūdzību Asociācijas Eksaminācijas komitejas priekšsēdētājai (*lietas I sējuma 18.-29.lapa*).

Saskaņā ar Nolikuma 7.8.punktu pēc sūdzības saņemšanas Asociācijas Eksaminācijas komitejas priekšsēdētājs pieprasa attiecīgajai eksāmena komisijai izskatīt pretendenta sūdzību par kvalifikācijas eksāmena vērtējumu Eksaminācijas komitejas priekšsēdētāja klātbūtnē mēneša laikā no Eksaminācijas komitejas priekšsēdētāja uzdevuma saņemšanas un eksāmena komisijas protokolu ar pamatotu lēmumu iesniegt Asociācijas sekretariātā.

Nolikuma 7.10.punkts noteic, ka Asociācijas Eksaminācijas komitejas priekšsēdētājs kvalifikācijas eksāmena komisijas lēmumu pēc sūdzības izskatīšanas paziņo pretendentam rakstiski 10 dienu laikā pēc eksaminācijas komitejas protokola saņemšanas Asociācijas sekretariātā.

Tādējādi no Nolikuma izriet, ka eksāmena rezultātus ir tiesības pārvērtēt tai pašai komisijai, kas eksāmena rezultātus vērtējusi sākotnēji, ar

atšķirību, ka pārvērtēšanā piedalās arī Eksaminācijas komitejas priekšsēdētājs.

No 2012.gada 26.aprīļa paskaidrojumiem Administratīvajai apgabaltiesai izriet, ka pieteicējas eksāmena darba pārvērtēšanu veica eksāmena komisija iepriekš norādītajā sastāvā Eksaminācijas komitejas vadītājas *L.Č.* vadībā (*lietas II sējuma 19.-21.lapa*).

Tādējādi pieteicējas eksāmena darbu atkārtoti vērtēja tā pati komisija, kas sākotnēji pieteicējas darbu bija novērtējusi ar 59,5 punktiem.

[24] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 14.[1]pantu iestāde, pieņemot lēmumus, jāievēro objektivitāte. Amatpersona, par kuras objektivitāti var pastāvēt pamatotas šaubas, nepiedalās lēmuma pieņemšanā.

Vērtējot, vai pastāv šaubas par eksāmenu komisijas objektivitāti, pārvērtējot pieteicējas eksāmena darbu, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apstāklis, kad eksāmena darbu pārvērtē tā pati komisija, kas šo darbu vērtējusi sākotnēji, var radīt šaubas par komisijas locekļu objektivitāti. Tomēr pats par sevis vien šis apstāklis neliecina, ka komisijas locekļi ir bijuši ieinteresēti pieteicējas sūdzības izskatīšanas iznākumā, jo, pirmkārt, komisijas locekļi atbilstoši Nolikuma 3.5.punktam ir parakstījuši apliecinājumu, ka viņi nav ieinteresēti eksāmenu rezultātos un apņemas būt objektīvi eksāmenu vērtēšanā; otrkārt, eksāmena pārvērtēšanā piedalās arī Asociācijas Eksaminācijas komitejas priekšsēdētājs; treškārt, pieteicējas eksāmena darba atkārtotas pārvērtēšanas rezultāts (eksāmenā iegūto punktu skaits ir lielāks par sākotnēji iegūto) netieši liecina, ka komisija spēj objektīvi izvērtēt pieteicējas iebildumus un labot pieļautās kļūdas.

Savukārt tādus apstākļus, kas radītu pamatotas šaubas par komisijas locekļu objektivitāti, Administratīvā apgabaltiesa no lietas materiāliem nekonstatē.

[25] Tajā pašā laikā, lai novērstu jebkādas šaubas par pieteicējas eksāmena darba pārvērtēšanā iesaistīto komisijas locekļu objektivitātes ietekmi uz pieteicējas eksāmena rezultātu, Administratīvā apgabaltiesa uzdeva Asociācijai izveidot eksāmena komisiju citā sastāvā un veikt atkārtotu pieteicējas darba izvērtējumu.

Ņemot vērā, ka eksāmena komisija, izskatot pieteicējas 2009.gada 12.februāra sūdzību, pārvērtējusi tikai tos eksāmena darba uzdevumus un jautājumus, par kuriem saņemti pieteicējas iebildumi, nevis visu pieteicējas eksāmena darbu, Administratīvā apgabaltiesa, vadoties pēc tā paša principa, ar 2012.gada 7.maija lēmumu (*sk. 2012.gada 7.maija tiesas sēdes protokolu*) Asociācijai uzdeva atkārtoti vērtēt pieteicējas eksāmena darba atbildes uz tiem eksāmena uzdevumiem, par kuriem pieteicēja izteikusi iebildumus Finanšu ministrijai un tiesai, proti, eksāmena uzdevumus Nr.1, 2.1. un 3.2.

2012.gada 31.jūlijā Administratīvajā apgabaltiesā saņemti Asociācijas paskaidrojumi un 2012.gada 11.jūnija valdes sēdes protokols Nr.5, no kura redzams, ka, izpildot Administratīvās apgabaltiesas 2012.gada 7.maija lēmumu, apstiprināta 2008.gada 29.novembra *„/Nosaukums/”* priekšmeta eksāmena darba pārvērtēšanas komisija citā sastāvā (zvērināta revidente *K.P.*, */augstākā izglītības iestāde/* profesore, Dr.oec. *I.B.* un zvērināta revidente *M.Z.*) (*lietas II sējuma 36.-37.lapa*).

Minētā komisija veikusi pieteicējas eksāmena darba uzdevumu Nr.1, 2.1. un 3.2 pārvērtēšanu, par ko 2012.gada 24.jūlijā sastādīts protokols (*lietas II sējuma 38.lapa*). No minētā protokola redzams, ka par uzdevumu Nr.1 pieteicēja ieguvusi 16,5 punktus, par uzdevumu Nr.2.1. – 4 punktus, par uzdevumu Nr.3.2. – 2,5 punktus.

Tādējādi, saskaitot minētajos uzdevumos iegūtos punktus kopā ar pārējos eksāmena uzdevumos iegūtajiem punktiem, kas norādīti eksāmena komisijas 2009.gada 12.marta protokolā, kas sastādīts, izskatot pieteicējas 2009.gada 12.februāra sūdzību (*lietas I sējuma 31.-36.lapa*), pieteicējas eksāmena darbs gala rezultātā ir novērtēts ar 70,5 punktiem.

Saskaņā ar Nolikuma 5.2.punktu eksāmens ir nokārtots, ja pretendents saņēmis ne mazāk par 70 punktiem. Ievērojot iepriekš konstatēto pieteicējas eksāmena gala novērtējumu, atzīstams, ka pieteicēja eksāmenu *„/Nosaukums/”* ir nokārtojusi.

Pieteicējas iesniegto *K.K.* atzinumu apgabaltiesa nevērtē, jo tikai Asociācijas kompetencē ir vērtēt zvērinātu revidentu kvalifikācijas eksāmenus.

[26] Saskaņā ar likuma „Par zvērinātiem revidentiem” 15.panta pirmo daļu lēmumu par zvērinātu revidentu kvalifikācijas eksāmenu rezultātiem pieņem Asociācija.

Pamatojoties uz minēto tiesību normu un šajā spriedumā konstatēto, Asociācijai ir uzliekams pienākums pieņemt lēmumu par pieteicējas zvērināta revidenta kvalifikācijas eksāmena *„/Nosaukums/”* rezultātiem, atzīstot, ka pieteicēja ir ieguvusi 70,5 punktus un eksāmenu ir nokārtojusi.

[27] Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa nepamatoti secinājusi, ka pareizs ir Finanšu ministrijas Lēmums procesuālo pārkāpumu dēļ atcelt eksāmena rezultātu un ļaut pieteicējai bez maksas vēlreiz kārtot eksāmenu.

[28] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu atbildētājam, kas šajā lietā ir Latvijas Republika, uzliekams pienākums atmaksāt pieteicējai viņas samaksāto valsts nodevu Ls 30 apmērā (*lietas 8.lapa, 189.lapa*).

**Rezolutīvā daļa**

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307.un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

**nosprieda:**

apmierināt *Z.P.* pieteikumu par Finanšu ministrijas 2009.gada 13.augusta lēmuma Nr.213 atcelšanu un labvēlīga administratīvā akta izdošanu.

Atcelt Finanšu ministrijas 2009.gada 13.augusta lēmumu Nr.213 no tā pieņemšanas brīža.

Uzlikt pienākumu Latvijas Zvērinātu revidentu asociācijai viena mēneša laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas pieņemt lēmumu par to, ka *Z.P.* zvērināta revidenta kvalifikācijas eksāmenā *„/Nosaukums/”* ir ieguvusi 70,5 punktus un šo eksāmenu ir nokārtojusi.

Uzlikt pienākumu Latvijas Republikai atmaksāt *Z.P.* viņas samaksāto valsts nodevu 30 latu apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

*(paraksts)*

Tiesas sēdes priekšsēdētāja S.Liniņa

*(paraksts)*

Tiesneši I.Amona

*(paraksts)*

V.Poķis

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese S.Liniņa
Rīgā, 2012.gada 25.septembrī